

VAD HÄNDER UNDER YTAN?

När träden skadas av luftföroreningar ser vi det. När havet skadas sker det under ytan, som fortfarande glittrar lika vackert mot oss som vi är vana vid. Det var först när det kom upp död fisk i näten, när sälarna sköljdes upp döda på våra stränder och det blev badförbud längs större delen av vår kust, som Öresunds dåliga hälsotillstånd blev uppenbart. Och ändå är det bara en liten del av miljöförstörelsen som vi ser.

Det finns tusentals djurarter i Öresund. Alla behöver syre.

Öresund har alltid varit rik på djurarter. Det finns torsk, sill, spätta skrubba, horngädda, stenbit och många andra fiskarter. Det finns hundratals olika arter kräftdjur i norra delen av Öresund, där vattnet är saltare än i söder. Det finns blötdjur, som snäckor och musslor. Det finns polydjur, som maneter. Det finns maskar - både fastsittande och sådana som lever ett fritt och rörligt liv. Det finns sjöpungrar och tagghudingar - ormsjärnor, sjöborrar och sjöstjärnor räknas dit. Och det finns många sorters svampdjur, de lägsta bland de flercelliga djuren. Alla behöver ett rent, friskt hav för att leva. Ingen klarar sig utan syre.

Alla djur kan inte fly när havet blir sjukt.

Syrebristen drabbar botten först. En del av de djur som lever där kan förflytta sig till platser, där det fortfarande finns syre. Fiskarna kan. Krabbor och större kräftor kan. Men havskräftor, som bor i hålor, kan inte. Blåmusslor och sandmusslor och tagghudingar kan inte heller. En del kan klara sig några dagar utan syre, men inte längre. Deras kamp för livet sker utan att vi vet om det.

1970

IDAG

Kanske märker vi, att det krasar särskilt mycket av musselskal under fötterna när vi promenerar på stranden, utan att vi reflekterar över varför.